M.27

تورکیه جغرافیاسی

"نوطلر"

۱۹۲۸ - ۱۹۲۹

سنهٔ درسیه‌سی

TERCÜMAN GAZETESİ KİTAPLIĞI
M. 27

تورکیه جغرافیاسی

۱- وضعیت - تورکیه، اوروپا ایله آسیا قاره‌لرینه آچیلان قاپو آره‌سنده کائن و روم ایلی ایله اناطولیدن مرکبدر.

شمالده: اناطولیده سینوب جوارنده‌کی انجه بوره و روم ایلنده قرقلیسه جوارنده‌کی حدود ۴۲°۶' و جنوبده: اناطولیده آنامور برونی ۳۶° عرضه شمالیده اولوب قرقلیسه ۳۶°۶' یاده‌سنده در.

اناطولینک غربنده کابوز بوره ۲۶°۵' و شرقنده‌کی ایران و روس حدودی ۴۵°۴۲' اولوب قرقلیسه ۴۱°۱۹' در. شو حالده اناطولینک شمالدن جنوبه کنیشلکی ۶۷۵ و غربدن شرقه اوزونلغی ۱۶۰۰ کیلومتره یاده‌سنده در.

۲- اهمیت - تورکیه برعنصرک اوزه‌سنده شمالدن جنوبه اولان و کزیولی و بالخاصه شرقدن غربه اولان قره یولی اوزرنده بولندیغندن اهمیتی فوق‌العاده در. شرقدن ایله غربه آره‌سنده رهاجرتلر، استیلالر، دینیه، مدنیت، تجارت و سیاسات مناسباتی اوزره اناطولی روم ایلی یولیله واقع اولمشدر.

خلاصه: برعنصرک موازنه مرکزی اناطولی ایله روم ایلیدر. حدودده وه یوله اولمشدر.

۳- حدود - تورکیه‌نک حدودی: غربده آلمه‌لر و کزی ایله یونانستان، شمالده بولغارستان و قره دکز، شرقده روس و ایران، جنوبده عراق و سوریه قطعه‌لریله آچیلان و کزدر.

۴- شکل و مساحه - اناطولینک شکلی مستطیلدر. شرقدن غربه طوغری توریه آچیلیر. تورکیه‌نک مساحه سطحیسی ۷۷۲۲۴۰ کیلومتر مربعده در. نفوسی ۱۲۶۶۰۰۰۰ در.

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No TGA.1

İSTANBUL KÜTÜPHANESİ
Tasnif No. Demirbaş No.
M.27

٥ - تشکل - بدایع آناطولی آسیا قطعه‌سنک اوزه‌رنده‌کی دکزلر اوزرنه‌دور
دورتالده جنوبه‌کی طوروس التوالری میدانه چیقیب بوک بر طوزلی گول
حاصل ایتمشدر. بو گولک دبی بوکسلوب چویلی‌وه تدریجاً قوروییه
آناطولی بایلاسی میدانه کلمشدر. طوزلی طبقه‌لری موجود اولمسه بنی
گولک چوغی‌وه طوزلیدر.

٦ - دکزلر: آمه دکزی - جبل طارق قلعه‌سی بروق آره‌سنه‌کی مسافه ٢٧٥٠
کیلومتردور. مساحتی ٢ میلیون مربع کیلومتر‌وه بالغ یقیه یعنی
تورکیه‌نک ٤ قاتیدر. اک درینه‌یری کریدک غربنده و موره‌نک
جنوبنده ٤٤٠٤ متروه محتوی‌دور. - نهرلرک کتیردکلری ترسبات بر طاقم
کورفزلری طولدیرمقده‌دور. آیاناوغ و میلکورفزلری بو صورتله طولمه
و بطاقلقه حاصل اولدرق بو شهرلر طاغلمشدر.

طاغ سلسله‌لرینک دکزه محدود اولدیغی یرلرده کوزلی‌لر موجوددر.
سوریه مغرب‌کی طاغلرک دکزه مخاذی اولدیغی قطعه‌لر جلیامیوه‌کیدر.
آمه دکزه اسن روزگارلر بابس اولدیغندن تبخیر بک شدیدر.
لهذا بخاره منقلب اولان هوایک تخمینی ٢ متروه اوه سنده‌دور.
یاغمورلرک و نهرلرک احداث ایتدیکی مقدار ٢/٤ و ٣/٤ یعنی جمعاً ٤/٢
متروه‌در. بو اولدیغندن متباقیسی یعنی ١٠/٤ متروه دکزه‌وه
و بحر محیط اطلاسیه کلیر.

آمه دکزک هر یرنده دکز کلنک ٢ نمی طوزلیدر.
مدوجغدر. خفیفدر. نک اسکندریه‌وه بارم متروه اوه سنده‌دور.
یالکز تونسده جبه آطه‌سنده ٢ متروه چیقار.

آمه دکزده بالغه چوقدر. اک بندولر، ایلک بهارده بحر محیطدن کلوب
قره دکزه کیدر. و چوک بهار ٢ بحر محیطه عودت ایدر. اورکیوسی (توره) بالغیدر.

٨ - قره دکز - آناطولینک شمالنده و ... ٢٤٥ کیلومتر بعده
یعنی قوردکلاندک نصفنه یقین مساحهٔ سطحیه‌ی حائزدر بورغازه
بالعموم اره‌سی مساحهٔ ١١٧٥ و قریب ایلم ایله بوئی اره‌سی ٢٦٥ کیلومتردر
کنارلری انحنالی و اناطولی طاغلری ایله احاطه‌لی آشیری بعده در
شمال غربی ساحللری دوزدر. بوراده اوزون (دینیز) آدهجه (بوغاز)
طولی (دینیستر) و طوزلی بر کتله نهایتسز تکده در. بو سبب ساحللرده
طار و اوزون بر طولجا تشکل ایتمشدر که بونلره لیمان نسبتی ایله و هوای آچیق
بوغازلر تدریجاً و آز آلتی طولی بعده در. فی الحقیقه قره دکز ایله
بالقاندک اصلی بوغازی بر خط جیزیلیر. اوخطر بوغازی و کزلری در. بنلکله ١٠٠
متردن اوده زیاده در. اوده سایه طوغری کیتدکجه دها صیغلشور. بو حسده‌لر
دکز هوای آز مقداری اوده طوزلی اولیعلر فونلاره شامل، روزکارلری شدتلی و اوزون
بولندیغی اسرکی بو ساحه کرک آنادولی طوغاری. ~~اسرکی~~
اثنا ١٧٢٨/٢٩ قیشنده کلمه بوزلری بو سحه بوزلردر
بودکز دکز جهتلرنی اراضی دکلدر. قریب جنوبه در. بنلکله ٢٤٠ متردن
قره دکزک هوای آچه دکز کلیلرده خیلی صیغودر. بو فرقه بالخاصه سطح هوا نک
وسطی سخونتی ٢٢ درجه سانتیغراددر. ٥٥ متردن بنلکله قدر سخونت
زعنده ~~[illegible]~~ آنالیه ٧ درجه‌یه دوشر. فقط بوراده کلمه اشغی هوالر ایله
دیه کیتدکجه ٩ درجه‌یه کچر. طوزلی نسبی سطحه‌سی ١٨٪ اولوب
دیه طوغری آرتار. ٢٦٠ متردن بنلکله اعتبارا کوکورتلی مولد اطلاع
مرجود اولدیغندن حیات حیوانیه قابل دکلدر.

قره دکزک احوال هوائیه‌سنک تبدلاتی و خورتنه لری ایله مشهوردر.
غرب و قریم ساحللری کشیشلر، قبله و لودس روزکارلرینه معروضدر. بو روزکارلر

کوه دونمانده یك تهلکه ایدی. اناطولینك شمال ساحلی و بالخاصه
قره دکز بوغازی منطقه‌سی یوبراز روزگارینا شدت مدود ایدی.
قره دکز ده طالع باشلایجه روزگار کسیلدکدن صکره ۲۴ ساعت صکره
قدر دوام ایدر. اناطولیده ساحل طاغلرنه قار آرتدقجه قره دکز طوفانی
غایت صفودر. بر روزگار ساحل اولور. بو سبدن حلالیلر کافه نازو شباط
آیلرنده ساحلده دکزك ۲۰ میل ایچه‌سنده کیجه نامه اولور.
کیجه روزگارك نه قدر سرت ایسه کوندوز دخی اودرجه ده سرت ساحل
روزگاری ظهور ایتدکدن ساحلده سیر و سفر ایدن کیجه‌لر ساحل
روزگارینك اسمنه وقت ایدرك قورتنه‌رك و قوغندن اول خبردار اولورلر
سلجوق قورقلری ۱۰۷۴ تاریخنده آناطولی‌یی بر طرف کلدکدن اوقدر کم
یعنی ٪۸ عدد دنبری قورقلر قره دکز ~~[illegible]~~ آتلانمیوب قره‌دکز ~~[illegible]~~ ایتدی.
فتحندن بری ۱۴۵۴ (1454) کمی‌لری احدیاشی ۲۰۰ پاره دن ایکی بر دوقتی
ایدی کذا، کرچه آزاق بحارنی جنوبی بلادن آلدقدن صکره قره دکز بر قورقلر کولاغی کبی مسدود 1774 تاریخنده قینارجه معاهده‌سی
قدر ۲۰۰ سنه مدتده اوحالده قالمشدر.

٩ - بوغازلر - بواسم: بوغاز ایچی، بوره و جیانه قلعه بوغازی مخصوصدر

مرمره دکزی روم ایلی ایله آناطولی قطعه لرینی تشکیل

ایدر. دکزه آچیلان آره سنی کاشه و ۱۱۶۵۰ ربع کیلومتر

مساحه سطحیسنی بر تورلی کوله‌لر کلیبولی ایله ایزنیت آره سنی کی

مسافه ۲۸۰ کیلومتردر.

روم ایلی ساحلی دوزدر. آناطولی ساحلی چوکونتی خطلری

استفاده ایزنیت و کلیبولی کورفزلری کبی کیتیر، صاماندی طاغی

و قیوطاغ (۱۸۰۰ متر) بارم آطه‌سی کبی ارتفاعلر ارز ایدر. مرمره دکز

آطه‌لری مساحه سطحیسی ۱۲۸ ربع کیلومتردر.

الاودیه‌ری

الاودیه

رقیه

انطاکیه بوبلاق کوی اولدیغی تعدیل ایتدی

زره وکر بوغازی - خط مستقیم اوزره بویی ۲۸½ کیلومتروده.

کتشکی شمالده ۴۷۰۰ روم ایله حصاریله قندیلی آره سنده ۶۰۰

ومرمره مدخلنده ۲۷۵۰ متروده اولوب دریه یرک قندیلی

خذاسنده ۱۲۰ متروده.

از اجسام جامد

۲۰۲ **ژه وکز بوغازی** ~~خط سنتیم اوزه طول ۲۸٫۷ کیلومتر در~~

~~عرض تخمین ۳۰۰ متر ، ژره بدخانده ۳۰۰ متر اولم~~

۲۰۴ ~~حصار بلند و کوه تپه‌لی آره نه ۳۰۰ متر در ... بوغازنده~~

~~اوزاونده ۳۰ متر در و قندیللی خط خنا هدر~~

جیانه فلم بوغازی ۵۶ کیلومتر طولنده در ، الک کیسه‌یه ۷٫۵

والاطار یه ۱٫۷۹ در ، الک در ۳۰ یه‌ی ده جیانه فلم اوکنده

و ۱۰۰ متر و محصنده در . ایکی بوغازلاده الک در یه‌لری الک طار

اولدقلری منطقه‌ده در .

آقیشیلر - هر ایکی بوغازده و آره‌لرنه کوره کلدرلمکده ایکی نوع جریان

موجوددر :

۱ - اوست جریان ژه وکزده آطه‌لر وکزنه آقانه ~~[illegible]~~ آز طوز

حاوی الاجریانلر که طوز نسبتی ۱۹٪ در . هوا عکاسی ایتدیکنه

عضو باندن تنفسه لازم اولان ~~[illegible]~~ اوکسیژن محتوی

جیانه فلم بوغازی مضرحیده زنگین اولوب متاوباده‌ده وایدر

بو جریانلر ایچرطه‌سنده آنافور ایچن عکاسی استفاده جریانلر واردر که بو آنافورلر اصل جریانلر بر حقیقتی

~~[illegible]~~ ایکی شیلی طوز کلدر . توکز اخوه

۲۰۵ آقیشیلر ده وکز و یه ژه وکزه‌لر قاریشیق حاوی و مرکب اوست جریانلر

و ثالث مقدار رطوبت‌لر در

بو یه عکاسی ایتدیکی طرح

بوغاز ایچنده جریانلر ~~[illegible]~~ ژه وکز جریانده

خریجه اوکنده ٪۴۶ ، قواتلاده ۴۲ ، ~~[illegible]~~

قندیللی خط انه ۲۸ و قیز قلعه‌سی جوارنه ۱۹ متر دوشنکده

طرح عکاسی بوغاز زمینک عوارضنی تقلید ایدر .

۲ ~~[illegible]~~ هاریتی بر لوده باشلار وکزنه کیدر .

لوودسی قوندی و دوامی ایچون جریانلر مخالف اولمه‌لری اولا سطحده

بر نقطه‌ده صویلر طاوبر ، صاکن ده ژه وکزه سوره‌ایدر . بو تقدیرده

آنافورلر عکاسی استفاده آقار لوودسی طورغه‌لری تعیین حوزه ایدر .

۱۱ - طاغلر - دور ثالثک اورتسنده وجوده کلمسه اولان طاوس سلسله سی اقوامی آنی و سویه اولایور بوزلوجه عصر دوام ایتمشدر

غربی اناطولی نوه سنی وجوده کتیره بلوری استحاله جیالرده متشکل صار و خاصه منشاکتلری دور رابع بدایتلرنه قادر و انحطاط ادغا ایوب بارچه لانمشدر

برکانی طاغلرک سلسله وکتله تشکیل ایتمز خوینه ارکلیسی جداً وزه طاغ، قیلبنک جنوبنه ارجیاس (۲۹۶۰) ادیکول وایکول جوار واطرافنده بایلانده آغری طاغ (آرارات ۵۱۶۰) کم تندورک (۲۶۰۰) سجاده طاغی (۴۲۱۶) و غرود طاغی (۲۰۵۷) بوجمله وندر جمله سی ده انقطاعه خطی بونجه دیز لمشلر در

بویله جه تشکل ایتمه اولان طاغلرک ایکی دوکوم بری اولمق عزیده بردیر وه کر دوماتیج بایلاسی وشقده کر یعنی الک براسی ادیکول بایلاسیدر

ادیکول بایلاسی قفقاسیه نک جنوبنه و قوزیه، روسیه و ایرانه حکومات آره سنه بک براهم بر طاغ کتلسیدر الک یقین نقطه لری قوزیه ده آغری طاغی (۵۱۶۰)، ایرانه ارویلاک غربنه سلاولانه طاغی (۴۸۱۲) و قفقاسیه خطه سنه الاکوز طاغی (۴۰۹۵) در بایلانک براهم کولاری قوزیه وایه (۱۷۱۸)، روسیه ده کوکچه (۱۹۲۲)، ایرانده اریه (۱۲۲۰) در وایه واریه جوه لری قیالیدر و جوارلری دکزلره آقماتر کوکچه کول ایسه واسطه سیله خزر دکزینه آقار.

اوچ گول یایلاسی بوکسک دیلک صاریدر. آیاندک اورتہ جادہ سی
سی نقادہ فوده یاسک ایچاب کاتقاردہ رنجی (طاغ) ماشہ نہ کلاب
اوزاندن طاغ اغدہ بیرنی، باوید، ارجدہ سی طاغ ایچنده کچاب طابندن کلیر
وجنوبدہ بنہ طاغ اغدہ صحرا ایہ، خانقہ کوکی ایلی موحلدہ
کچرک اناطولی یہ کچر ایکیسندک اورتہ سنده بنہ نبلیس دیاربکر
یولی واردر.

اوچ گول یایلاسندہ باشلایاب دوماینچہ کیدہ سلسلہ وہ دلاق
جنوب ساحلنی تشکیل ایدر.

۱۰. گولله — دانه گوله‌های بزرگ بر قسمی از اجسام نتیجه سرخ حاصل می‌شود.

مساحت ۲۰۰ ۶ کیلومتر مربع و بعده و سطحی و گزوه ۱۸ متر ارتفاع شده در

دانه گوله‌های غریب از دو و بیشتر غلت ذره‌ده ۸ کیلومتر قطر را قرار نمی‌

نقض غایت در به گوله‌ها. کذلک دانه جواهر که فازی، از جنس گوله‌ها

ده منتهای غایت بدانید. یک گوله طاغنی نیز به یک جوده گوله‌های دارد:

ابعاد آنا طولیده و در تالنده شکل ایجاب تدریجاً قوردیانه و کرد بقا باشد

سقد و طوز طوز راخل و سقد و با تا قلعه ساحه لوله قو حصار گوله‌ها موجود

بدر سی حقیقة طوز لو در ۱۰۰ غرام جوه وسطی ۲۷ غرامی طوز دارد.

جوهی یک آجدر بالله بالکز شاد ترقیده بار یکدی جایک آقدیقی

کورفزده دارد. ۲ متر و تخته

باز به محیطی بر طوز طبقه سی حاکم کچه

ارجیاد ~~جوزه‌لر کوله~~ جوب غربی انکده‌لر طوز لر کوله سوی سایه

سازلر بر بطا قلعه حاکمده در.

دکز کنارلرنه و نهر و لنارلی جوارنه صیغ ساحه گوله‌لری ده تشکل ایتمز.

روم ایلنده ترقوسی گوله‌لر و ریجک اغزنه‌لر ایونسی کورفزی بو قیلدلر.

انا طولیده جیجانه، ~~ف~~ سقاریا، قیزل و بشیل ایرماق نصیلرنه‌لر گوله

دخی بو نوعدندر.

$$\begin{array}{r} 26 \\ 150 \\ \hline 180 \\ 26 \\ \hline 540 \end{array} \qquad \begin{array}{r} 0,90 \\ 600 \\ \hline 540,00 \\ 6 \\ \hline 3240 \end{array}$$

کوله

کوله

کوله

(Wehr-Platte)

خانه کوله

انداخ کوله

وانه

پلیط

ماشای

امونه

کوله

ای وردانه جابی

واویدل قپاتی

امیکول، موته کول

لاوراک قپاتیم

وله کوند بجوده طرق

(ئیا)

ساحل خوردونه

ایرسوه کوجول خمجی

ئیتی - ئیا

انا دولوه مذیه اوزنه

صابیم

وسطی ثانیه ده	۵۰	۵۰ بغوز
اعظمی فندیلی	۱۵۰	
اصغری ثالثه	۷۵	
جنه صوفه ۵ ایده ده	۱۰۰ – ۱۲۰	
	۵۰ – ۶۰	

۴,۲۶۰ – ۲,۶۰۰

۲,۲۶۰ – ۱,۸۰۰ وسطی

آلت جرباه :

فوق غلغه ثانیه ده	۱۲۲	۷ بغوز
قواله	۶۵	

۴,۲۹۲

۲,۲۷۰

۲۶
۲۱۸۵
۶۰
۱۳۰

۱۲۲
۶
۷۳۲
۶
۴,۲۹۲

۶۵
۶
۲۹۵

۵۴
۶
۳۲۴
۵,۴۰۰
۲,۷۰۰

۹
۶
۵۴۰۰
۶
۲۲۴

۷۲
۶
۴۳۲

۲۹۵
۶
۲,۷۰۰

مشبطات ده عقاراتده کائن اولوب انسا آتی قسام بولجه وزیع اولونان وقف عقارات سنه دن بالکز مقتضا سنه تبعیت
تخصیص اولونان وزیع خانه لر قانقاه لی شیخ مصطفی افندینک اقامت شرط و تخصیص قیلنان ایکی خانه نک استانبول ایجاره یه چقاریلمه
اتمه یسنه خانه نک وسعت و موقع و نظارتی یکوز خزینه خاصه سنه اهالیدن دخی موجب ایجارات متفاوته الیه ایجار و شایسته
رغبت آرتیرمه سی و صنف و خلقه اولونان خانه لرک بدل ایجارینک ترتیب اولنمسی و مدت ایجارلرک آتی آی و سنه یه
مقصور طوتیلوب فقط آتی سنه ایچون بدل ایجاره بر مقدار تخفیف ایتمک شرطیله نظر بیتاکی سنه یک تجاوز ایتمه یلمسی و عقارات مذکوره نک
رعنف اهالیه تخصیص اولنمسی صنف اولویسی اولسون مستاجرلرک مقدم قاملیاری اولمسنه وقت الحاجه و الملی آتی وکالت و خدمه
آتی و بجمله لرک بدل ایجارلرینه و سنه دن زیاده اولمامق اوزره موقع تشریف ویره جق اصل و ایجاره یه خصوص خزینه اصالیجا نظارتی
علیه سنه اولوب بو کونکی تذکره معروضه سی اوزرینه اراده سنیه حضرت پادشاهی شرف صدور بولوب مسطر و عقارات مذکوره نک
وقفیتی موجب جانب اوقاف همایونده اداره اولونوب وجه حسابنه منظماً ریتی و هر آتی ایده بر خلاصه حسابنک عرضحالیله اعلیا
قانونی و خیر جمله امر و فرمان حضرتلری بنا بر بنا بر اولمسنه و ملتمس و خزینه خاصه نظارتنه و ضابطه تبلیغات فخیمه اولمابه امر و
فرمان مدار الامر کدر . ۲۷ ربیع الاخر سنه ۱۲۰۹ ۵ مرتبه اصلی

اعشار ٢٦ حال حاضر

١ = قاضی کوره‌لر حشمت‌لو اوستی قدانلره کیدر

٢ = دعوالرك عددی و انواعی ؟

٣ = تحصیلات ٪٢٠ نسبتده در

٤ = تولیدك حقوقه و وظائفی

٥ = اوقاف و وارداتك انواعی

٦ = خراج و سائره‌نك مسئول

٧ = شهر امانتنك ایقاع ایتدیکی خدمات کوزه‌لیلیر

٨ = بودجه تحقیق کوره دکل، تحصیلات کوره یاپلیر

٩ = ایام محلول کیراسی، محلول محلاتی

مقاطعه، اعشار بدلی، رسومات، اکرامات

اجاره واحده، اجاره مؤجله، اجاره

١٨ مفردات بودجه‌سی ٢٦ دن عبارتدر

١٠ امانت اخیرای صرف اولنور

١١ استبدالات صرف اولنور

١٢ مقاسه ایچون استقراضات

١٣ عقارات وقفیه‌نك ... قلم

محلولاتی روسی

١٤ اجاره واحده، عقارات سنداتی

١٥ اباحه‌نك منافعنه دیمک حاصل شود

١٦ مرهون تشکیلات و مأمورین

١٧ توازن ایتمه‌یه بودجه اولماز

١٨ اوقاف خدمه مأموری کندی رقوسی خولاینور

١٩ بلدیه و خولیالك بیسلیکی

٢٠ خیرات حال سابقه‌نك اخراجی:

اباحه‌نك خولیسنده حسنه مکتب

٢١ یانغین خوجه‌لری بوسه

٢٢ قالینیقدسی

اجدار الصحتی

صورة زبانلرك تخریباتی و تعمیراتی

وتفکرك مداخله سنی

سهولت واوجوزلوك

بوتون خاتره باتاسی

بقا ابتدادن سهلدر

طوطوجی = بشقاجه شدخلطه Scordalia

سوق غزه ۱۲ نوزد

Parler = Faculté de la mure

۸۵	۲۶۶	اغستوس ۲۸
۹۶	۲۱۸	ایلول "
۸۵	۲۴۵	سپتامبر "
۶۷½	۲۲۱	~~کانون اول~~ سپتامبر "
۸۶	۲۰۷	کانون اول "
۶۷½	۱۲۱	کانون ثانی ۲۹
۲۹	۹۹	ساط "

صبحیه — حیات وفنیه ۲۰۴۸ ك

۵		
۱۰۰	غالب بك	۱۵ اغستوس ۲۸
۲۰۰	کندیسه	۱۸
۲۰۰	غالب بك	۸ ایلول
۲۰	عمره	۲۲ کانون اول
۲۰	"	۲۱ کانون ثانی ۲۹
۱۵	"	۲۵ ساط

جمعا سهم کونیه ۲۸ ۲ آق کدك ۹

۱۱۷۴۶ مقدمه

۲۶۲۰ ت

۵۹۷۵ تخصیص قلمی ۱۱/ کانون اول ۲۸

۲۶۰۸ ك جواد بك

۲۵۹۴ P بارباروس مکی

۱۵۹۶ P کاظم بك